

Додаток 4
до наказу ректора від 19.02.2024
№8

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради Бердянського
державного педагогічного
університету від 30.01.2024 №11

ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ЧАСТИНУ БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Науково-дослідна частина (далі – НДЧ) Бердянського державного педагогічного університету (далі – Університет) є самостійним структурним підрозділом, яка забезпечує планування, координацію та виконання наукової діяльності університету.

1.2. НДЧ підпорядковується безпосередньо проректору з наукової роботи, підзвітна та підконтрольна ректору університету.

1.3. НДЧ у своїй діяльності керується законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про пріоритетні напрями наукової та науково-технічної діяльності в Україні», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про стандартизацію», «Про метрологію та метрологічну діяльність», «Про наукову та науково-технічну Експертизу», постановами Кабінету Міністрів, нормативними та розпорядчими документами МОН України, Статутом БДПУ та цим Положенням.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Основною метою наукової діяльності університету є генерація та використання нових наукових знань для створення суспільно значущих наукових результатів, розвиток фундаментальних і прикладних досліджень у різних наукових областях, внесок у розвиток пріоритетних напрямків науки і техніки, соціального розвитку та економіки країни.

2.2. Основними завданнями проведення наукових досліджень у НДЧ є:

2.2.1. Виконання високоякісних фундаментальних та прикладних досліджень на конкурсній основі та у межах комплексних тем кафедр.

2.2.2. Розробка і впровадження новітніх підходів у вищій освіті, зміцнення взаємозв'язку між наукою та освітніми процесами.

- 2.2.3. Забезпечення неперервності від фундаментальних досліджень до практичного впровадження їх результатів.
- 2.2.4. Стимулювання професійного та наукового зростання працівників та здобувачів вищої освіти Університету.
- 2.2.5. Стимулювання та підтримка наукових ініціатив серед здобувачів вищої освіти та молодих учених Університету.
- 2.2.6. Забезпечення умов для формування та розвитку нових наукових напрямків і шкіл.
- 2.2.7. Сприяння захисту результатів наукової діяльності як ключового елемента розвитку науки.
- 2.2.8. Розробка та публікація наукових праць, наукової та науково-технічної продукції, підручників і навчальних посібників.
- 2.2.9. Співпраця з університетами та науковими установами в Україні та за кордоном, розвиток міжнародних наукових зв'язків.
- 2.2.10. Співпраця з науково-дослідними інститутами, промисловими партнерами та іншими установами для забезпечення обміну знаннями, розвитку спільних дослідницьких проєктів та підвищення практичного значення наукових досліджень.
- 2.2.11. Залучення фінансування та ресурсів через участь у державних і міжнародних наукових проєктах, програмах обміну та дослідницьких грантах, що сприятиме глобалізації наукової діяльності університету.
- 2.2.12. Створення та підтримка інноваційних лабораторій, наукових центрів та інкубаторів, які дозволять здобувачам вищої освіти і працівникам Університету реалізовувати науково-дослідні проєкти, сприяючи комерціалізації наукових розробок.
- 2.2.13. Впровадження та дотримання стандартів наукової етики, запобігання плагіату, забезпечення прозорості та об'єктивності в наукових дослідженнях.
- 2.2.14. Стимулювання міждисциплінарних досліджень та проєктів, що об'єднують різні галузі науки, для комплексного вирішення сучасних наукових і соціальних викликів.
- 2.2.15. Організація публічних лекцій, наукових фестивалів, відкритих семінарів тощо для залучення широкої громадськості та популяризації наукових знань.
- 2.2.16. Розробка програм підтримки молодих вчених та здобувачів вищої освіти, включаючи менторство, стажування, навчальні та дослідницькі гранти.
- 2.2.17. Забезпечення доступу до наукових даних, публікацій та досліджень з метою підвищення прозорості, сприяння міжнародному співробітництву та прискорення наукових відкриттів.
- 2.2.18. Активне використання технологій штучного інтелекту (ШІ) в наукових дослідженнях, що може включати розробку алгоритмів машинного навчання для обробки великих обсягів даних, використання ШІ для моделювання

складних систем та процесів, а також створення інноваційних інструментів для підтримки наукових досліджень.

3. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ ТА КЕРІВНИЦТВО

3.1. Для організації та координації наукової діяльності в університеті створюються науково-дослідна частина (НДЧ) та, за потреби, інші підрозділи.

3.2. Організацію наукової діяльності, її безпосереднє керівництво, планування та поточне управління здійснює проректор з наукової роботи в межах делегованих ректором повноважень. Проректор керує через наукові підрозділи та дорадчі наукові структури, створені в університеті.

3.3. Проректор з наукової роботи контролює діяльність НДЧ, забезпечує дотримання законності та державної дисципліни, укладає договори на створення наукової продукції, надання науково-технічних послуг та виконання інших робіт за профілем діяльності НДЧ. Проректор також затверджує плани робіт, кошториси видатків НДЧ та його підрозділів, розподіляє замовлення на дослідження, матеріально-технічні ресурси, готує пропозиції про використання фондів економічного стимулювання, представляє НДЧ в усіх організаціях та видає вказівки, обов'язкові для працівників НДЧ.

3.4. До складу НДЧ можуть входити навчально-науково-виробничі центри, проблемні лабораторії, наукові відділи, тимчасові творчі колективи, госпрозрахункові науково-дослідні підрозділи, підрозділи з організації, координації та забезпечення НДР, науково-допоміжні та інші підрозділи, спрямовані на здійснення НДР, а також керівництво.

3.5. НДЧ діє на основі Статуту університету, створюється наказом ректора і підпорядковується начальнику НДЧ та проректору з наукової роботи.

3.6. Структура, штатний розклад та положення про НДЧ затверджуються ректором університету.

3.7. Організаційне і оперативне управління діяльністю НДЧ по забезпеченню виконання наукових задач і координаційних функцій покладається на начальника НДЧ. Керівництво підрозділами НДЧ покладається на керівників, функціональні обов'язки і права яких регламентовані відповідними положеннями і посадовими інструкціями.

3.8. Начальник НДЧ призначається на посаду і звільняється з неї наказом ректора університету.

3.9. В межах своєї компетенції начальник діє від імені НДЧ, представляє її в інших організаціях і самостійно вирішує питання відповідно до покладених на нього функцій.

3.10. Виконання фундаментальних, прикладних досліджень і розробок в університеті здійснюється колективами (тематичними групами, творчими колективами тощо), до складу яких входять наукові та науково-педагогічні

працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти, допоміжний персонал та за потреби фахівці інших організацій.

3.11. Організацію та безпосереднє керівництво виконанням наукових досліджень і розробок здійснюють наукові керівники. У разі потреби можуть призначатися також відповідальні виконавці тем і розробок, наукові консультанти, інші відповідальні особи.

3.12. Трудовий колектив НДЧ складають штатні співробітники, сумісники з числа науково-педагогічних працівників та інші співробітники університету, докторанти, аспіранти, студенти, які приймають участь у виконанні науково-дослідних робіт НДЧ.

3.13. Трудовий колектив НДЧ активно бере участь у вирішенні всіх питань діяльності НДЧ.

4. ФІНАНСУВАННЯ

4.1. Для здійснення наукової діяльності в університеті запроваджується принцип багатоканального фінансування.

4.2. Джерелами фінансування наукової діяльності в університеті є кошти державного бюджету, кошти, одержані від виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, грантів, надання наукових послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб, а також інші джерела, передбачені чинним законодавством.

4.3. Наукові дослідження і розробки університету, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, фінансуються Міністерством освіти і науки України за відповідною бюджетною програмою.

4.4. Фінансування наукових досліджень замовниками наукових розробок визначається відповідно до чинного законодавства у сфері наукової і науково-технічної діяльності, постанови Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України та інших нормативних актів.

5. ФУНКЦІЇ

5.1. Науково-дослідна частина (НДЧ) університету, відповідно до покладених на неї завдань, здійснює наступні функції:

5.1.1. Розробляє проекти планів науково-дослідних робіт університету.

5.1.2. Здійснює поточне і перспективне планування наукової і науково-технічної діяльності.

5.1.3. Організовує виконання досліджень і розробок на сучасному науково-технічному рівні, забезпечує ефективність проведених робіт.

5.1.4. Здійснює контроль за вчасним і якісним виконанням науково-дослідних робіт у відповідності з затвердженими програмами.

5.1.5. Забезпечує державну реєстрацію досліджень, своєчасність подання звітності з науково-дослідної роботи до відповідних органів.

5.1.6. Аналізує та узагальнює інформацію про підсумки наукової діяльності університету, формує тематичний план комплексних науково-дослідних робіт кафедр та затверджує його на засіданні вченої ради університету.

5.1.7. Подає до Міністерства освіти і науки України інформацію про наукову діяльність за встановленими формами.

5.1.8. Здійснює інформаційне обслуговування досліджень і розробок, що проводяться в університеті.

6. ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ І ОБЛІК

6.1. Загальне управління науковою і науково-технічною діяльністю університету здійснюється Міністерством освіти і науки України відповідно до законодавства України. Поточне та перспективне планування наукової та науково-технічної діяльності здійснюється на рівні університету.

6.2. Планування наукових досліджень та розробок відбувається відповідно до основних науково-технічних напрямів університету. Тематичний план науково-дослідних робіт є основою планування науково-дослідної діяльності.

6.3. Університет здійснює поточне та перспективне планування наукової діяльності на основі тематичного плану, затвердженого ректором та узгодженого з Міністерством освіти і науки України. Фундаментальні дослідження, прикладні розробки, інноваційні проєкти, фінансовані з державного бюджету, включаються до тематичного плану після проходження конкурсного відбору.

6.4. Фінансово-господарська діяльність у сфері наукової діяльності здійснюється на підставі кошторисів, затверджених Міністерством освіти і науки України за відповідними бюджетними програмами.

6.5. Кошторис університету виступає як основний плановий документ, який визначає повноваження щодо отримання та використання коштів для виконання завдань і цілей на бюджетний період.

6.6. Планування витрат на науково-дослідні роботи здійснюється університетом на основі розрахунків, результати яких відображаються у калькуляції кошторисної вартості за кожною темою, включаючи витрати, які підлягають виконанню у поточному бюджетному році.

6.7. Документальне оформлення, облік та звітність за науково-дослідними роботами здійснюються відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, Порядку складання та виконання кошторисів бюджетних установ та інших нормативних актів.

6.8. Науково-дослідні роботи, фінансовані з державного бюджету, підлягають обов'язковій реєстрації в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації.

6.9. За підсумками виконаних наукових досліджень НДЧ складає відповідні звіти, видає збірники наукових праць та інші видання, що відображають

результати діяльності, організовує участь у наукових конференціях, симпозіумах та інших наукових заходах.

7. ВИКОНАВЦІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ І ОПЛАТА ЇХНЬОЇ ПРАЦІ

7.1. Суб'єктами наукової, науково-технічної діяльності в університеті є наукові та науково-педагогічні працівники, технічні працівники, залучені до наукової діяльності, здобувачі вищої освіти.

7.2. До виконання наукових, науково-технічних робіт можуть залучатися фахівці наукових установ, закладів вищої освіти, підприємств та організацій національної та галузевих академій наук, інші кваліфіковані фахівці.

7.3. Науково-педагогічні та наукові працівники виконують дослідження та розробки відповідно до національних, державних, галузевих програм та проєктів, тематичних та координаційних планів, договорів, індивідуальних планів, несуть відповідальність за якість та своєчасність виконання, наукову та практичну цінність, суспільну та економічну корисність результатів.

7.4. Складовою науково-технічного потенціалу університету є науковий доробок здобувачів вищої освіти, який включає науково-дослідну роботу в рамках освітнього процесу та індивідуально виконувану роботу поза графіком освітнього процесу.

7.5. Організація та оплата праці здійснюється на основі колективних і індивідуальних договорів, договорів цивільно-правового характеру відповідно до законодавства України.

8. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення затверджується вченою радою Бердянського державного педагогічного університету та вводиться в дію наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до даного Положення проводяться наказом ректора.